

ГРАД БЕОГРАД, ГРАДСКА УПРАВА
АГЕНЦИЈА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ И СТАНОВАЊЕ

**ПРОГРАМСКИ ЕЛЕМЕНТИ КОНКУРСА ЗА ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ СПОМЕН-ОБЕЛЕЖЈА
КОЈЕ ЋЕ СВЕДОЧИТИ О СТРАДАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ У РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈИ СРБИЈЕ
ТОКОМ НАТО БОМБАРДОВАЊА 1999. ГОДИНЕ У УЛИЦИ АБЕРДАРЕВОЈ БР. 1
У БЕОГРАДУ**

БЕОГРАД, јул 2013. године

**ПРОГРАМСКИ ЕЛЕМЕНТИ КОНКУРСА ЗА ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ СПОМЕН-ОБЕЛЕЖЈА
КОЈЕ ЋЕ СВЕДОЧИТИ О СТРАДАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ У РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈИ СРБИЈЕ
ТОКОМ НАТО БОМБАРДОВАЊА 1999. ГОДИНЕ У УЛИЦИ АБЕРДАРЕВОЈ БР. 1
У БЕОГРАДУ**

САДРЖАЈ:

1. ПОВОД
2. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ УЧЕШЋА
3. ЗАДАТАК И ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ КОНКУРСА
4. ДОКУМЕНТАЦИЈА
 1. ЗАДАТАК И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ РЕШЕЊА
6. САДРЖАЈ КОНКУРСНОГ РАДА
7. ОПРЕМА КОНКУРСНОГ РАДА
8. РОКОВИ
9. НАГРАДЕ
10. ЖИРИ КОНКУРСА
11. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИНВЕСТИТОРА И АУТОРА НАГРАЂЕНИХ РАДОВА
12. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. ПОВОД

На основу Закључка Владе Републике Србије, градоначелник града Београда донео је Решење о формирању Стручног радног тела за координацију активности за уређење спомен-обележја које ће сведочити о страдању запослених у Радио-телевизији Србије током НАТО бомбардовања у Абердаревој бр. 1 у Београду.

Објект у Абердаревој улици, у склопу комплекса Радио-телевизије Србије, озбиљно је оштећен приликом бомбардовања 23. априла 1999. године. Тада је на свом радном месту живот изгубило 16 радника ове медијске куће. Овај трагичан догађај треба да остане трајно забележен, а место уређено и обележено на начин да чува сећање на невинне жртве. У циљу реализације овог значајног спомен-обележја расписује се јавни конкурс за идејно програмско-просторно решење. Сврха конкурса је да се одабиром најквалитетнијег идејног решења омогући његова реализација.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ УЧЕШЋА

Конкурс организује Град Београд, Агенција за инвестиције и становање и Радио-телевизија Србије, уз подршку Урбанистичког завода Београда и Завода за заштиту споменика културе града Београда. Конкурс је отворен и у њему могу учествовати заинтересовани појединци и организације из земље и иностранства.

Конкурс је двостепени: у првом степену се кроз идејна решења проверава уметнички допринос, сврсисходност и изводљивост концепта, док се у другом степену бира најквалитетније решење за даљу разраду и израду техничке документације.

Спровођење конкурса и реализација одабраног решења финансира се из буџета града Београда, а процена средстава за реализацију износи 33 милиона динара односно око 300.000 евра.

3. ЗАДАТАК И ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ КОНКУРСА

Циљ конкурса је изналажење најквалитетнијег идејно-програмског и просторног решења за уређење спомен-обележја у Абердаревој 1.

Смисао уметничког и програмског решења је достојно обележавање попришта трагедије радника РТС-а. Идејно програмско и просторно решење треба на најбољи начин да обележи место трагичног страдања запослених радника РТС-а на свом радном месту. Потребно је да се остаци зграде конзервирају, да се сачува страшна слика рушевине, а зграда уреди и обезбеди до неопходне мере.

Простор у коме треба осмислити спомен-обележје чине део оштећеног објекта РТС-а у Абердаревој улици бр. 1 (затворени део спомен-обележја) и слободни простори – платои (отворени део спомен-бележја) у непосредној близини објекта, дефинисани у графичким прилозима конкурсне документације (локација: 44°48'40"; 20°28'12").

Сл.1 - Стара зграда РТС-а и плато, снимљени крајем шездесетих година двадесетог века

Сл. 2 - Обухват конкурса (уоквирено црвеном линијом) са објашњењем појединачних простора и целина

Имајући у виду специфичност конкурса и локације, неопходно је сагледати и обрадити следеће:

А. Затворени простор спомен-обележја:

- Део оштећеног објекта РТС-а

Део оштећеног објекта РТС-а користиће се за потребе спомен-обележја у означеним границама, а преостали део објекта, који је у функцији пословног простора, реконструисаће се према потребама и могућностима Радио-телевизије Србије (реконструкција није предмет конкурса). Спомен-обележје и пословни део објекта РТС-а биће физички одвојени, а оба дела објекта моћи ће несметано и независно да функционишу.

На делу урушеног објекта обавезно сачувати и конзервирати садашњу форму и изглед остатака архитектонских елемената објекта (зидова, таваница и кровне конструкције) до вертикалне равни непосредно иза другог прозора урушеног фасадног зида на југозападној страни, дуж свих спратних етажа. На некадашњој приземној етажи из Абердареве улице (ниво 128.04 мнв), расположив простор за формирање меморијала у основи је габаритно проширен и дефинисан је у графичком прилогу. У архитектонско-обликовном смислу затворени простор спомен-обележја може бити пројектован максимално до пуног волумена зграде пре девастације, у границама приказаним у архивском пројекту (део конкурсне документације).

Бочни прозори на спратовима неоштећеног дела објекта оријентисани ка порушеном делу зграде РТС-а (постављени по вертикали), а формиран приликом адаптације објекта после разарања, биће затворени (Сл. 4).

Сл.3 - Остатак зида срушеног степеништа који треба конзервирати

Сл.4 - Прозори на бочном зиду који су привремено отворени приликом адаптације ходника у канцеларијски простор, које треба затворити

Б. Отворени простор спомен-обележја:

- Објекат „Стара амбуланта”

На месту објекта „Старе амбуланта” зграде РТС-а, срушене у бомбардовању, налази се привремена конструкција којом је подземна етажа објекта заштићена од временских утицаја. Раван овог крова и бочна фасада зграде такође су предмет конкурса.

- Плато испред објекта РТС-а

Део платоа испред зграде РТС-а (висинска кота око 126,00 мнв.), у означеним границама, представља део отвореног простора спомен-обележја, чије организационо и нивелационо решење мора да омогући несметано кретање противпожарних возила.

- Плато испред објекта Дечјег културног центра са кенотафима

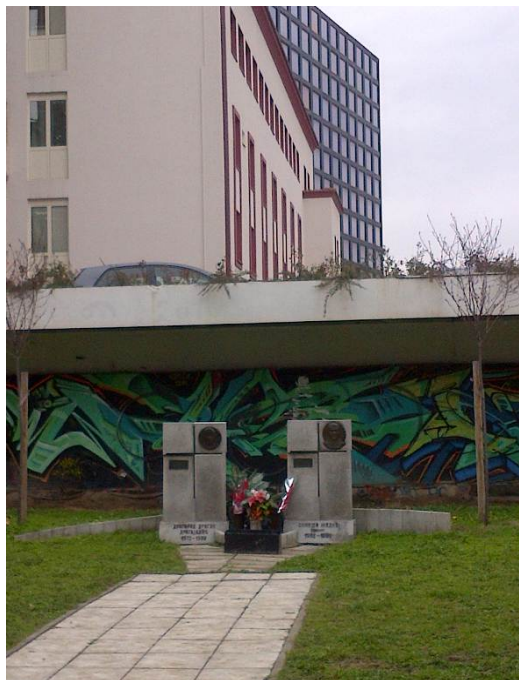
На платоу испред објекта Дечјег културног центра (висинска кота око 123,70 мнв.) у оквиру зелене површине постављана су два кенотафа (Сл.5) у спомен настрадалим радницима РТС-а. Кенотафи су трајно обележје и не могу се измештати, реконструисати и сл.

Плато се налази изнад сале Дечјег културног центра. Сходно томе, на њему није могуће вршити интервенције које захтевају веће грађевинске радове.

Постојећи дрворед од 16 листопадних стабала дуж зида на северозападној страни платоа задржава се као део обележја.

- Споменик „Зашто?“

Споменик „Зашто?“ (Сл.6) подигнут је 1999. године да чува сећање на раднике РТС-а страдале у НАТО бомбардовању зграде Радио-телевизије Србије. Лоциран је на приступној стази из правца парка Ташмајдан (висинска кота око 128,50 мнв.) и не може се дислоцирати.

Сл.5 - Кенотафи на платоу испред Дечјег културног центра

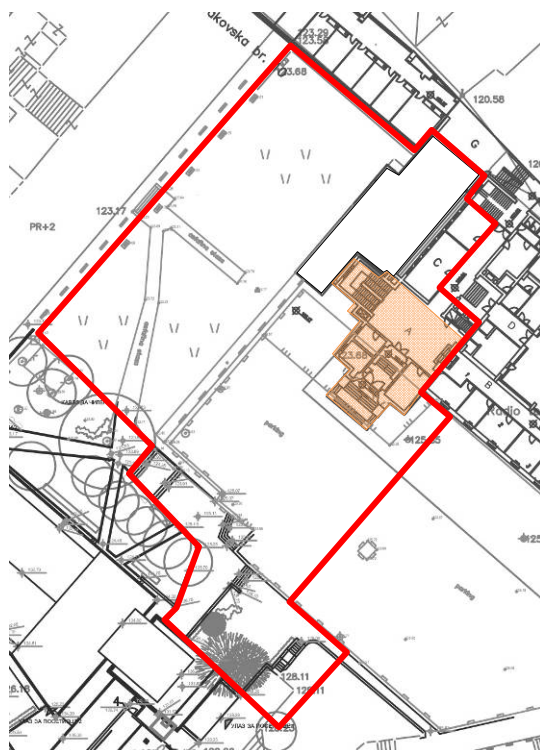
Сл.6 - Споменик „Зашто?“

Сл. 7- Пасаж у приземљу Дечјег културног центра

Сл. 8 - Дворед

Сл. 9 - Граница обухвата конкурса на коти бившег приземља срушене зграде РТС-а

Решење отвореног дела спомен-обележја, у нивелационом смислу, мора омогућити несметан приступ и кретање особа са посебним потребама тако што ће се у форми јединственог архитектонско-урбанистичког решења осмислити комфорна веза сва три платоа.

Граница предложених интервенција у отвореном простору обележена је на ситуацији и обухвата прилаз платоу од споменика „Зашто?“, на коти око 128,50 мнв, плато испред урушене зграде, на коти око 126,00 мнв, све до нижег платоа са кенотафима испред Дечјег културног центра, на коти око 123,70 мнв (Сл.9).

У затвореном простору спомен-обележја потребно је осмислити на који начин, каквом композицијом и којим уметничким и техничким средствима се може постићи очување стратишта и елемената урушеног дела зграде као историјског документа, а да простор буде доступан и безбедан, да информише и образује и да у њему посетиоци могу да одају пошту страдалима.

4. ДОКУМЕНТАЦИЈА

Конкурсни елаборат преузима се у дигиталном облику и садржи текстуалне и графичке прилоге.

- A. Текстуални део
 - Распис конкурса;
 - Програмски елементи конкурса;
 - Текст налепнице за корице конкурсног рада.
- Б. Графички део
 - Прилог 1: Катастарско-топографска подлога са задатим пресецима и позицијама задатих перспектива; начин коришћења простора по етажама; распоред прилога на листовима;
 - Прилог 2: Сlike 1, 2 и 3 (фотографије из задатих стајних тачака за монтажу перспективних приказа идејног решења);
 - Прилог 3: Пројект претходног стања зграде у Абердаревој 1;
 - Прилог 4: Део из елабората Завода за заштиту споменика културе града Београда.

Документација о простору од значаја за формирање решења

- Фотодокументација о простору у периоду од 1999. до 2013. године;
- Књига Зорана Јанића „Тишина у Абердаревој”, на српском језику;
- Документација коју су уступиле породице страдалих радника:
 - а) схема места на којима су се налазили радници РТС-а у тренутку удара бомбе,
 - б) фотографије страдалих радника са кратким биографијама.
- Видео-материјал:
 - а) два кратка документарна филма у продукцији РТС-а. (ови кратки видео материјали су засновани на бројним документима из ИЗВЕШТАЈА О РАТНОЈ ШТЕТИ РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈЕ СРБИЈЕ. УПОЗОРЕЊЕ: у видео материјалу су садржане слике погинулих радника РТС-а које могу бити узнемирујуће).

Конкурсни материјал учесници конкурса могу преузети без надокнаде на интернет-адреси Града Београда (<http://www.beograd.rs>) и Радио-телевизије Србије (<http://www.rts.rs>).

5. ЗАДАТАК И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ РЕШЕЊА

Задатак учесника конкурса је да уметничким, архитектонским и технолошким решењима обезбеде:

- очување сећања на страдале раднике у згради РТС-а;
- простор у коме породице, пријатељи и суграђани могу страдалима одати пошту;
- да се документи о трагичном догађају и суграђанима који су у њему страдали могу на адекватан начин приказати у простору спомен-обележја;
- да спољни простор буде хармонично уређен као део спомен-обележја;
- да објект, јужна фасада и кров буду заштићени од прегревања;

- да простор платоа испред зграде РТС-а остане слободан у обележној зони за кретање противпожарних возила, на данашњој коти;
- доступност објекту, тргу и споменицима, свима, укључујући лица са посебним потребама.

Критеријум за вредновање решења:

- **ОДМЕРЕНОСТ**, у духу наше најбоље традиције, коришћењем савременог стваралачког језика, који побуђује људскост;
- **ОРИГИНАЛНОСТ**, која је резултат тежње за чистотом и озбиљношћу а изражава суштину;
- **РАЦИОНАЛНОСТ**, која показује разумевање данашњег тренутка и истовремено обезбеђује да се истина о трагичном догађају искаже на достојанствен начин;
- **ЧИТЉИВОСТ** решења, постигнута без нејасноћа и недоречености, уз поштовање свих задатих услова.

6. САДРЖАЈ КОНКУРСНОГ РАДА

Учесници конкурса су обавезни да у прописаним роковима доставе следеће прилоге:

А. Текстуални део (до пет страна А4 формата):

1. Образложење решења;
2. Умањене графичке прилоге који на најбољи начин илуструју и објашњавају идеју аутора.

Б. Графички део (до седам страна Б2 формата):

1. Идејно решење – ситуација 1:500 са задатим пресецима односно изгледима локације спомен-обележја – Лист 01;
2. Идејно архитектонско решење партера са основом објекта на коти 128,04 у размери 1:200 – Лист 02;
3. Идејно архитектонско решење – основе у размери 1:200 – Лист 03;
4. Идејно архитектонско решење: пресеци и изгледи у размери 1:200 – Лист 04;
5. Перспективни прикази идејног решења, из задатих стајних тачака, монтирани на приложене фотографије (Слике 1, 2 и 3, поглед са висине 1,65 м), дневни прикази и ноћни приказ на слици 1 – Листови 05 и 06;
6. Прилози по избору који детаљније приказују решење – Лист 07.

Обавезно доставити CD са текстуалним образложењем и свим графичким прилозима идејног решења (у формату jpg или pdf, у резолуцији 300 dpi.).

7. ОПРЕМА КОНКУРСНОГ РАДА

А. Текстуални део

- Текстуално образложење доставити у седам примерака.
- Текстуално образложење мора бити означено истом шифром као графички део од пет бројева у горњем десном углу, фонт Arial, Bold, 30.
- Језици конкурса су српски и енглески. Сви текстови морају бити написани на српском језику – ћирилицом или на енглеском језику, фонт Arial 11.

Б. Графички део (до седам страна Б2 формата):

- Графички прилози се достављају на формату 50 x 70 см, усправно, каширани на пени дебљине 4 - 5 мм.

- Сви графички прилози морају бити означени шифром у доњем десном углу, фонт Arial, Bold, 50.
- Графички прилози се пакују у непрозирну мапу на чијој унутрашњој страни мора бити списак свих прилога, а на омоту се лепи само шифра од пет бројева у горњем десном углу, према упутству које се преузима заједно са подлогама.

Уз рад се прилажу две коверте са шифром у горњем десном углу и то:

Прва са назнаком „АУТОР”, која садржи:

- имена и адресе аутора конкурсног рада и сарадника укључених у израду конкурсног рада;
- изјаву учесника о прихватању услова конкурса и начина расподеле награда;
- сагласност да се на изложби радова објави име аутора у случају да није међу награђенима. Без ове сагласности рад неће бити приказан на изложби, нити у каталогу.

Друга са назнаком „ПОДАЦИ ЗА КОНТАКТ”, која садржи податке о адреси и броју телефона на који се, после конкурса, могу упутити позиви ради преузимања ненаграђених конкурсних радова, као и позив за учешће у другом степену конкурса.

Учесник може предати само један конкурсни рад. Конкурсни рад садржи само једно решење и варијанте решења нису дозвољене.

8. РОКОВИ

Конкурсни рокови почињу да теку од уторка, 23. јула, 2013. године.

Крајњи рок за предају радова у првом степену конкурса је уторак, 24. септембар 2013. године, до 15 часова, без обзира на начин подношења (непосредно или поштом), на адресу: Град Београд, Градска управа града Београда, Агенција за инвестиције и становање, Трг Николе Пашића бр. 6, Београд, у корицама са задатом налепницом: „Конкурсни рад по отвореном, јавном, анонимном, двостепеном конкурс за израду идејног решења спомен-обележја које ће сведочити о страдању запослених у Радио-телевизији Србије током НАТО бомбардовања 1999. године, у Улици Абердаревој бр. 1 у Београду – Не отварати”.

Трошкове предаје конкурсних радова сноси конкурент.

Рок завршетка рада жирија и објављивање резултата првог степена конкурса је уторак, 8. октобар, 2013. године.

По објављивању резултата првог степена конкурса жири ће обавестити учеснике изабране за други степен о термину разговора, додатном року за предају радова и термину коначног избора награђеног решења.

Учесници могу постављати питања жирију до уторка, 6. августа 2013. године. Питања слати на адресу investicije@beograd.gov.rs.

Одговори жирија на постављена питања биће на сајту Скупштине града до 13. августа 2013. године.

Расписивач не сноси никакву одговорност за случај да неко од учесника не постави питање или не добије одговор на евентуално питање, нити сматра да би та околност битно утицала на резултате конкурса.

Изложба радова са дискусијом биће одржана у року од 30 дана од доношења одлуке жирија, после другог степена конкурса.

9. НАГРАДЕ

Уколико до утврђеног рока пристигне најмање 10 радова који одговарају пропозицијама конкурса за други степен изабраће се најмање 3 (три) а највише 5 (пет) радова. Сваки од изабраних радова добиће обештећење у износу од 150.000,00 динара нето. Уколико у другом степену буде предато најмање 3 (три) рада, биће додељене три награде у нето износу:

- прва награда 300.000,00 динара,
- друга награда 200.000,00 динара,
- трећа награда 150.000,00 динара.

Уколико у другом кругу буде предато мање од три рада, доделиће се само награде предатим радовима. Жири ће доделити прву награду, али има право да фонд награда расподели и другачије него што је наведено.

Све награде и обештећења учесницима исплаћује расписивач у року од 45 дана од дана објављивања резултата, у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 124/12).

10. ЖИРИ КОНКУРСА:

Оцењивачки жири конкурса чини седам чланова.

Председник жирија:

- проф. Спасоје Крунић, дипл.инж.арх., Универзитет у Београду, Архитектонски факултет;

Чланови жирија:

- доц. Александру Вуја, дипл.инж.арх., Универзитет у Београду, Архитектонски факултет,
- мр Дејан Васовић, дипл.инж.арх., помоћник градоначелника – градски архитект,
- Слободан Митровић, дипл.инж.арх., РТС,
- Татјана Виденовић, дипл.инж.арх., Завод за заштиту споменика културе града Београда,
- Милинка Јовановић, представник породица погинулих,
- Мирослав Медић, представник породица погинулих;

Заменици чланова жирија:

- Жаклина Глигоријевић, дипл.инж.арх., Урбанистички завод Београда,
- Предраг Урдаревић, дипл.инж.арх., Агенција за инвестиције и становање;

Известиоци:

- Зорица Покрајац, дипл.инж.арх., Агенција за инвестиције и становање.
- Стана Младеновић, дипл.инж.арх., Агенција за инвестиције и становање.
- Биљана Ковачевић, дипл.инж.арх., Агенција за инвестиције и становање.
- Горан Радуловић, дипл.инж.арх., Агенција за инвестиције и становање.

Породице настрадалих имају право да учествују у раду жирија, али не могу гласати као чланови жирија. Жири може по потреби ангажовати стручњаке из појединих области за оцену специфичних решења, с тим што они немају право гласа.

11. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИНВЕСТИТОРА И АУТОРА НАГРАЂЕНИХ РАДОВА

Аутори задржавају право на публикување својих радова.

Инвеститор има права да користи све пристигле радове у сврху публикувања и промовисања резултата конкурса уз навођење имена аутора радова.

Награђени и обештећени радови постају власништво инвеститора ради коришћења за сврху са којом је конкурс расписан (изградња спомен-обележја). За свако евентуално другачије коришћење радова инвеститор мора добити сагласност аутора.

Првонаграђени рад биће одабран за реализацију. Са аутором/ауторима првонаграђеног рада биће закључени уговори о сарадњи на реализацији током свих фаза пројекта у складу са поступцима дефинисаним у Закону о јавним набавкама. По завршетку конкурса инвеститор ће именовати председника и два члана жирија као тим за праћење реализације пројекта.

12. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Конкурс се организује с најбољом намером и сви учесници својим учешћем пристају на све услове конкурса. Све стране су сагласне да ће сарађивати у најбољој вери и вољи, а уколико и поред тога дође до спора, надлежан је суд у Београду.

Жири неће разматрати радове који су на било који начин одступили од изричитих услова датих у програму и пропозицијама конкурса.

Жири конкурса

Председник жирија:

Проф. Спасоје Крунић, дипл.инж.арх., с.р.

Чланови жирија:

Доц. Александру Вуја, дипл.инж.арх., с.р

Мр Дејан Васовић, дипл.инж.арх., с.р.

Слободан Митровић, дипл.инж.арх., с.р.

Татјана Виденовић, дипл.инж.арх., с.р.

Милинка Јовановић, с.р.

Мирослав Медић, с.р.

Београд, јул 2013. год.